

Anna Gispert

(INS Antoni de Martí i Franquès)

LA BIBLIOTECA MONTSERRAT ABELLÓ DE L'INS MARTÍ I FRANQUÈS DE TARRAGONA



Documents del III Congrés Internacional Geografies Literàries
Octubre 2020

ORGANITZADORS



COL·LABORADORS



Vic, 8 i 9 d'octubre de 2020

Com un espai on hi ha literatura genera literatura

Tot coincidint amb el 175è aniversari de l'Institut i el cinquantè de l'edifici, el Claustre de professors de l'INS Antoni de Martí i Franquès, a proposta del Departament de Llengua catalana i literatura, pren l'acord de posar el nom de la poeta, traductora i Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 2008, Montserrat Abelló i Soler (Tarragona, 1 de febrer de 1918- Barcelona, 9 de setembre de 2014) a la biblioteca del centre. Un acte d'homenatge i reconeixement a l'escriptora, a la traductora i a la seva obra. Dona compromesa amb el país, va fer el Pregó de Santa Tecla 2011 en què defensà la llengua catalana.

- “Dona, necessàriament pedra, / sempre endinsada en la terra!” (*Vida diària*, 1963)

Relació de l'INS Martí i Franquès amb la poeta i l'obra anys 2004 – 2020

La relació de la poeta amb els alumnes i professors de l'Institut ve de lluny. Des del curs 2004- 2005 en què l'alumna Mónica Pérez Iglesias va elaborar un treball de recerca, *Fes teu aquest desig i endinsa't al cor de les paraules*, doblement premiat, a propòsit de la vida i l'obra de Montserrat Abelló <http://www.tinet.cat/portal/sheet-show.do?id=68241&ch=9> i va obtenir la beca Josep Yxart per a l'estudi de la poesia abelloniana, *Ja mai de tu no n'eixirà el silenci*, <http://www.tinet.cat/portal/sheet-show.do?id=68666&ch=9> fins a d'altres activitats que detallem a continuació:

2005- novembre- Sopar literari “Lletres a taula” dins la Tardor literària.

2006- març Presentació del llibre *Memòria de tu i de mi*. Editorial Denes. Poesia edicions de la Guerra. València.

2008- Celebració dels 90 anys a casa seva. Barcelona. Carrer Calvet.

- Divendres 1 de febrer- *Montserrat Abelló, 90 anys!*
<https://blocs.mesvilaweb.cat/dfigueres/?p=81099/>
- 23 d'abril- Sant Jordi Marató de lectura . Rambla de Tarragona.
- <https://bibliotecaiciutat.wordpress.com/ple-pel-catala-al-camp-de-tarragona/la-veu-em-frisa/>

2011 - Setembre- Pregó Festes Santa Tecla. Saló de Plens de l'Ajuntament de Tarragona. <https://www.tarragona.cat/cultura/festes-i-cultura-popular/santa-tecla/noticies/antigues/text-integre-del-prego-de-les-festes>

2014 - Dijous 20 de març- Conferència “Al cor de les paraules” a càrrec de Mónica Pérez i Anna Gispert – Homenatge a Montserrat Abelló. Biblioteca Pública de Tarragona.

- Dia Mundial de la poesia: Montserrat Abelló escriu el poema “Tan sols la paraula nua”.

2018 - Article FETATARRAGONA; escrit per l'exalumna i periodista, Mónica Pérez i la professora Anna Gispert. <https://www.fetatarragona.cat/2018/03/15/celebrem-lany-montserrat-abello/>

21 de març- Dia Mundial de la Poesia- Vermut poètic Biblioteca Pública. Lectura de poemes de Montserrat Abelló.
<https://bibliotecatarragona.gencat.cat/ca/actualitat/detalls/noticia/Vermutpoetic>

2019- 8 de febrer- Cloenda Any Abelló Palau de la Generalitat. Barcelona.

4 de desembre de 2019 Posem el nom de Montserrat Abelló a la biblioteca de l'Institut. Activitats per difondre la poesia de Montserrat Abelló.

2020- Presentem la comunicació "La Biblioteca Montserrat Abelló de l'INS Martí i Franquès de Tarragona" al Congrés Internacional de Geografies literàries, Vic 8 i 9 d'octubre.

-Professores i artistes de la ciutat , *Creactives*, han preparat una "performance" *Estesa poètica* al carrer Apocada de Tarragona, lloc on va néixer la poeta.

Posem el nom de Montserrat Abelló a la Biblioteca de l'INS Martí i Franquès

L'acte oficial , més nombrós, punt central d'aquesta comunicació, és el que descrivim tot seguit.

El passat 4 de desembre de 2019 l'INS Antoni de Martí i Franquès de Tarragona va posar el nom de Montserrat Abelló a la biblioteca del centre.

Després d'un salutació institucional del Departament d'Educació, l'exalumna Mónica Pérez Iglesias , autora de dos treballs de recerca de Montserrat Abelló, va mostrar un vídeo elaborat a partir dels lligams establerts amb la poeta. Tot seguit vam fer una lectura de poemes i traduccions de poemes d'Abelló per part de bibliotecàries (Biblioteca Pública de Tarragona, biblioteca de Torreforta), filòlogues (professores EOI, representants de Política lingüística)), alumnes i professors de l'institut i tancament musical per la cantautora Mariona Sagarra. Un acte amb molta participació i implicació d'alumnes, exalumnes, professors, exprofessors, bibliotecaris, filòlegs i altres tarragonins.

A més, durant el curs 2019- 2020 i com a treball interdepartamental, la poesia de Montserrat Abelló és present a l'institut i a la ciutat. Aquest projecte s'ha anat ampliant gràcies a la comissió de biblioteca , en la qual hi ha professors de diversos departaments des dels lletraferits i humanístics als científics . Fruit de les trobades de la comissió s'han presentat diverses activitats que han permès conèixer i difondre la biografia i l'obra de la poeta.

Activitats que s'han fet en relació amb la poeta Montserrat Abelló

Des del Departament de Dibuix, s'ha treballat per l'adequació d'espais, amb el disseny i creació del plafó a l'entrada de la biblioteca, el disseny del cartell amb la signatura de la poeta.

Els alumnes de 3r d'ESO, amb la professora Leo Sanchis, han ideat **il·lustracions** a partir dels poemes. Els de Cultura Audiovisual de 1r de BAT, alumnes de Eloïsa Valero, han fet un treball individual, una peça de **videoart** a partir de la lectura i interiorització d'un poema de Montserrat Abelló.

El Departament de Llengua catalana i literatura ha elaborat un **Kahoot** - joc de preguntes i respostes amb el mòbil- a partir de l'**Exposició** de Montserrat Abelló per als alumnes de 4t d'ESO i 1r de BAT.

Professores del Departament de Llengua castellana han triat versos dels poemes d'Abelló, a partir dels quals s'han generat **postals** dissenyades pels alumnes de la revista de l'institut de 4t d'ESO per a la biblioteca. També, han muntat un **vídeo** que recull totes les activitats realitzades durant el curs, amb la professora Maria Font.

Amb la col·laboració de la Institució de les Lletres Catalanes hem gaudit de l'Exposició de Montserrat Abelló fins al mes de març.

Un **taller de creació literària**, fet a la biblioteca, amb els alumnes de Literatura Universal de 1r de BAT, per escriure a la manera de M. Abelló.

Alumnes d'Arts Escèniques han estat **assajant teatre** a partir dels versos d'Abelló: *I aprenc a dir que NO*, alumnes de Cèlia Descarrega.

El 9 de març hi ha hagut una Marató de **lectura feminista**, amb versos de Montserrat Abelló, entre d'altres autores com Sylvia Plath, traduïda, també, per M Abelló.

Alumnes de 2n d'ESO han col·laborat amb l'activitat de **poemes als vidres** per difondre la poesia abelloniana, amb la professora Núria Abad.

Un exalumne de l'institut, periodista, Enric Garcia Jardí, ha publicat un article al diari digital FETATARRAGONA en el qual es mostra el reconeixement a la poeta.

<https://www.fetatarragona.cat/2019/12/03/tarragona-tindra-una-biblioteca-montserrat-abello/>

Acabat el curs 2019-2020, durant el curs 2020-2021 se segueixen fent activitats i actuacions a partir de la poesia de M Abelló.

Ha estat una experiència intensa que ha generat moltes complicitats i ha aconseguit l'objectiu inicial: difondre la poesia d'una tarragonina, Montserrat Abelló. Poeta que, tot i no viure gaire temps a la ciutat, se la va estimar; i a més, ciutat on el seu pare i gran part de la nissaga van viure i van estudiar a l'institut Martí i Franquès, centre de referència a Tarragona.

Volem agrair la col·laboració a totes les persones que formen i han format part d'aquest projecte. A la família, amb la cessió de la fotografia del plafó a l'entrada de la biblioteca; a la cantautora , Mariona Sagarra, a la Dolors Saumell de la Biblioteca Pública de Tarragona, a la Montse Recasens de la Biblioteca de Torreforta, a la revista Fetatarragona, al programa de Lletres de Tarragona Ràdio, a la Institució de les Lletres Catalanes, a l' APELLC (Associació de Professionals i estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes, a l'Escola de Lletres, als companys de la comissió de biblioteca, alumnes i professors de l'institut.

Activitats del curs 2020-2021

Tenim un deure pendent, encara, el fet de posar la Biblioteca Montserrat Abelló dins el Mapa literari d'Espais escrits. <http://www.mapaliterari.cat/ca/autor/montserrat-abello>

A més, el fet de llegir i treballar la poesia de Montserrat Abelló ha generat activitats a l'institut i a la ciutat. Queda pendent l'estesa poètica per part de *Creactives* al carrer Apodaca, on va néixer la poeta i l'elaboració d'una ruta literària que marqui els espais emblemàtics per on respira la poètica d'Abelló.

El fet de posar nom a la biblioteca de l'institut ha enriquit els alumnes i professors, ha generat un vincle estret amb la família de la poeta, ha ampliat la difusió de la poesia d'Abelló, ha estimulat l'aprenentatge entre molts d'altres guanyats.

Com diuen els entesos, hem celebrat un acte de **patrimonialització literària**. Animem els professors d'institut a realitzar aquests tipus d'activitats , extensibles a d'altres escriptores, em ve al cap, per exemple, Carmelina Sánchez-Cutillas al País Valencià, enguany descoberta per molts companys gràcies a l'Any que porta el seu nom.

Moltes gràcies per la vostra atenció.

Tarragona, octubre de 2020.